

עת"א 52767/05/23 - יעקב ז'ק בן סמו ע"י נגד הממונה על עבודות שירות - מפקדת גוש צפון, מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה

יום 04.05.2023

עת"א 52767-05-23 בן סמו נ' הממונה על עבודות שירות - מפקדת גוש צפון ואח'

בפני כב' הנשיא רון שפירא

יעקב ז'ק בן סמו ע"י ב"כ עו"ד אברהם סופר (סנגוריה
ציבורית) העותר

נגד

1. הממונה על עבודות שירות - מפקדת גוש צפון
2. מדינת ישראל המשיבים

פסק דין

הרקע לעתירה וטענות הצדדים בתמצית:

לפני עתירת העותר שהוגשה נגד החלטת המשיב בדבר הפסקה מנהלית של עבודות השירות וריצוי יתרת העונש במאסר בפועל בבית סוהר.

העוטרណון ביום 07.10.2021 במסגרת ת"פ 9720-05-16 של בימ"ש השלום בתל אביב ל-6 חודשים מאסר שירותו בדרישת עבודות שירות וכן מסרים מותנים, צו מבוחן ופיקצי למתלוונת בגין עבירות אלימות במשפחה ובגיבת הטלפון של המתלוונת. במסגרת דיון בערעור שהגיש העותר על גזר הדין הומלץ לו לחזור בו מהערעור והוא קיבל את המלצת ביהם"ש והערעור נדחה, אך בשלבי ההחלטה צוין כי מומלץ לממונה לשקל העמדת יום העבודה על 6 וחצי שעות כדי לאפשר לעוטר לשלב גם עבודה לצד ביצוע עבודות שירות. ביום 22.07.2022 לאחר שהעוטר נעדר מביצוע עבודות השירות מספר פעמים, זמן העוטר להלך שימוע בפני המשיב ולאחר שנשמעו טענות העוטר וב"כ ניתנה לו הזדמנות נוספת לפנים משורת הדין לסיים את עונשו בדרך של עבודות שירות. ביום 23.01.2023 זמן העוטר לשימוע נוסף בסופו הוחלט להמליץ על הפסיקת עבודות השירות וניתנה החלטה על הפסיקת עבודות השירות וריצוי יתרת העונש בבית הסוהר.

העוטר טוען כי ההחלטהisations בבלתי סבירה והתקבלה מנימוקים זרים ומבל' שהמשיב יתחשב במצבו האישי והרפואי של העוטר ומבל' שבchanן נראה את מצבו הרפואי לגוף ובchanן מקום לריצוי עבודות שירות חלופי המותאם לעוטר. מדובר בעוטר בן 50 המתגורר בלבד עם אמו בת 79 ומסיע לה במצבה הרפואי. נתען כי לא ניתן משקל לקשי של העוטר בהתנויות מסוים למקום והמשיב לא מצא לו מקום מותאם וקרוב לביתו לצורך ביצוע עבודות השירות בהתאם לצרכיו וקשייו. העוטר הביע רצון כנה לסייע את ריצוי עבודות השירות שנותרו לו וביקש להתחשב במצבו האישי והרפואי.

ההחלטהisations התעלמה משיקולים ראויים ורלוונטיים ولكن יש לבטלה ולהורות על החזרת העוטר לריצוי יתרת עונשו בעבודות שירות.

עמוד 1

המשיב טוען כי לא נפל פגם בהחלטה. מדובר בהחלטה סבירה שאין מקום להתערב בה. ניתנו לעוטר הזדמנויות רבות ונתקטו כלפי בגישה סלכנית מאוד. נעשו לו 5 שיחות בירור, אזהרה והבהרה. נערכו 2 שימושים עם י'צוג. 4 ועדות רפואיות בהן התבקש להציג מסמכים רפואיים אך מעולם לא המזיא כל מסמך. גם לאחר שהתחשבו בעייתי הרפואיות ובעייתה של אמו המשיך לא להתיצב או להגיע באחור. בכל פעם שננתנו לו הזדמנויות הוא הפר אותה פעם אחר פעם.

דין והכרעה:

לאחר שבchnerתי את טענות הצדדים הגעתו למסקנה כי יש לדחות את העטירה שכן לא נפל בהחלטת המשיב או בהתנהלות המשיב פגם המצדיק התערבות.

מהנתונים שהוצגו לפני עולה כי מדובר בעוטר אשר הפר את כללי עובדות השירות ואicher להגיע פעמים רבות. לעוטר נערכו מספר שיחות בירור וכן 2 שימושים בהם היה מיוצג והציג את טענותיו. המשיב התחשב בעייתי הרפואי/אישיות של העוטר ונתן לו מספר הזדמנויות לשוב ולסייע את עובדות השירות סדרן. למרות הזדמנויות שניתנו לו, העוטר לא השכיל לרצות את עובדות השירות סדרן ובהתאם לכללים. למרות הזמן הרבה מתחילה ריצוי עובדות השירות העוטר לא החלים את ריצוי העונש בשל הידרויות רבות. טענותיו של העוטר כי המשיב לא שמע את טענותיו ולא נתן משקל נטענו בעלמא ואין להן בסיס, כאשר חזקה על המשיב כי ניהול תקין. כאמור, העוטר היה מיוצג ושטח טענותיו בפני המשיב, אך המשיב סבור כי לאור חומרת התנהלותו של העוטר בעת ריצוי עובדות השירות, ולאחר שהפר מספר הזדמנויות שניתנו לו, לא ניתן להורות על השבתו לעובדות השירות. מדובר בעניין שנמצא במסגרת שיקול דעתו של המשיב ולא מצאתי כי נפל בהתנהלו או בהחלטתו של המשיב פגם המצדיק התערבות.

כן נראה כי העוטר לא עמד במחוקיות החלטה עליו להצדיק את הענישה השיקומית שהוטלה עליו וכן אין מקום להתחשב בו לפנים משותת הדין, זאת כאשר נראה כי הן המשיב והן ביהם"ש כבר התחשבו בעבר בעייתי האישיות של העוטר.

"האמצעי העוני של מאסר בעבודות שירות נועד לספק חלופה עונשית אשר תכiliaה לאזן באופן ראוי בין הצורך להטיל על נאש עונש מאסר בגין עבירה שעבר, לבין האינטרס למנוע בנסיבות מתאימות, תוכאות קשות של מאסר בפועל מקום שניתן להשיג את מטרת הענישה ואת אינטרס הציבור שהוא אמור להשרות בדרך מתונה שפוגעתה בנאש תהיה פחותה. כך, נוצרה חלופה מוסדית לעונש מאסר לזמן קצר, המבקשתקדם את מטרות השיקום שבעניינה ההולמת במיעוד נאים שאינם מעוררים בעולם הפשע אך עבירה הרואה לעונש מאסר, אך נשיאת מאסרם בין סוג ובירוח עלולה לדדרדם לעולם הפשע, ואף אינה כורח בלתי נמנע להגשמה אינטרס הציבור בענישה. וכך, מקום שניתן להשיג את המטרות העונשיות של המאסר בדרך מועילה יותר לחברה ופוגענית פחותה לעבריין, יש להעדיף דרך זו..."

הטלת מאסר בעבודות שירות נתפסת בדיון כפריבילגיה המוענקת לנאש. על הנאש נגזר עונש מאסר והוא "מתויג" כמו שנណן למאסר, אלא שניתנת לו אופציה לרצות את מאסרו בתנאים פתוחים של חיים במסגרת חופשיות ועובדות שירות במקום ריצוי מאסר בכלל. פריבילגיה זו אינה

מקונית לנאים באורך מוחלט ובLENGTH מותנה. היפוכו של דבר. היא הדירה וניתנת לביטול בכל שלב, מקום שהנאום אינו עומד בנסיבות המחייבות ממנו לצורךימושה. נאום המבקש לרצות את מסרו בעבודות שירות חייב לקבל עת (כך במקור, ככל הנראה צרי להיות "על") עצמו על אחריות הנילווה למסלול עונשי מיוחד זה, ולבצע את המוטל עליו על פי הוראות המומינים, ללא סטייה והפרה של הכללים...".

רע"ב 426/06 נאסר חוות נ' שירות בתי הסוהר (פורסם בנבו, החלטה מיום 12.03.2006). עוד ראו עת"א 54461-09-22 39955-04-23 אוקני נ' הממונה על עבודות שירות - מפקדת גוש מרכז ואח' (30.4.23); עת"א 4352/10.22 חאג' יחיא נ' מ.י. מחאמיד נ' הממונה על עבודות שירות - מפקדת גוש צפון (26.10.22); רע"ב 10 (4.7.11).

בסיכוןו של דבר, במקרה זה איני סבור כי נפל פגם בהחלטת המשיב הצדיק התערבות בהחלטת הגורם המנהלי המוסמך. כמו כן, לא מצאתי כי קיימת הצדקה בנסיבות העניין לפעול פנימה משורת הדין, כאשר לעותר ניתנו מספר הזדמנויות שלא השכיל לנצלן.

אשר על כן, לאור המפורט לעיל, העתירה נדחתה.

העוטר יתיצב לרצות יתרת עונשו בהתאם להחלטת המשיב בביב"ר קישון ביום 18.6.23 עד השעה 00:09, או על פי החלטת שב"ס, כשברטותו תעוזת זהות או דרכון. על העוטר לתאם את הכניסה למאסר, כולל האפשרות למין מוקדם, עם ענף אבחון ומין של שב"ס, טלפונים:

.074-7831078 ;074-7831077

יעור כי ניתנה לעותר ארכה להתייצבות כדי להסדיר את כל נושא הטיפול באם, כפי שנטען על ידו.

ניתן היום, ט"ו סיון תשפ"ג, 04 יוני 2023, במעמד העוטר וב"כ הצדדים.

רון שפירא, נשיא